

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsak petek.

Celoletna na-
ročnina 50 — D
mesečna 5 — „
Inozemstvo
celoletno 100.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D 125
Inserati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglaših
beseda 50 p.

Kaj hočemo?

Lastno zakonodajo
skega ljudstva!

Delajmo!

V nedeljo 14. t. m. so zborovali v Zagrebu hrvaški kmečki republikanci, to se pravi, zboroval je ves hrvaški narod. Javnega shoda se je udeležilo preko 120.000 ljudi. Prišli so zastopniki iz daljne Dalmacije, Bosne, Hercegovine, Vojvodine in tudi Slovene iz bližnjih krajev. Republikanski hrvaški kmetje so prišli v gostih vrstah s svojimi lepo vezenimi zastavami z napisi: »Živela hrvaška republika«, »Vera v Boga in kmečka sloga«, »Živela narodna samoodločba« itd. Tudi je mnogo kmečkih fantov prihajalo na lepo okinčanih konjih. Po mestu so igrali kmečke godbe, pele gosli in tamburice, a oglašali so se tudi neštivilni pevski zbori, prepevajoč svoje narodne pesmi. Gospoda je bila takorekoč moralno prisiljena priključiti se tej ljudski manifestaciji in Zagreb se je pokril z zastavami. To ljudstvo, ki je zaveden nosilec svoje narodne in kmečke socialne misli, je pokazalo svojo trdno voljo, da do konca vztraja v borbi za svobodo svoje kmečke in delavske zemlje.

O poteku zborovanja samega poročamo na drugem mestu. Tu pa naj nam bo dovoljeno spregovoriti par besed o tem, kaj uči to velikanško zborovanje tudi nas Slovence.

Hrvaška kmečka republikanska stranka je nastala iz **naroda samega**. Enkrat se je našel v tej vasi pameten in podjeten kmet, enkrat zopet v drugi vasi, občini ali fari, ki je imel toliko poguma, da je n. pr. ob nedeljah zbral pri sebi par znancev in jim povedal, kakšen pomen ima republika za kmečko ljudstvo. Kedar pa ni vedel povedati ljudem več svojega, je vzel v roke hrvaški republikanski list »Slobodni Dom« in je ljudem tolmačil to, kar je bral v listu. Med ljudmi se je vedno našel kdo, ki je tudi sam začel širiti **republikansko misel**, zopet med svojimi znanci in prijatelji. Tako je repub-

likansko gibanje rastlo od dne do dne iz **ljudstva samega**. Med kmete niso prihajali plačani govorniki iz mesta niti najeti agitatorji, ampak ljudje so si ustvarjali svoje organizacije sami in edino, kar jih je družilo, je bil njihov **republikanski list**. Iz svojega lista so zvedeli, kje so že podobne organizacije, da se gibanje vedno bolj širi. Sprva je šlo sicer počasi, **toda hrvaški kmetje niso obupali in niso mirovali, dokler se ni iz goršičnega zrna krajevnih republikanskih organizacij razvila sedanja mogočna hrvaška republikanska kmečka stranka, kateri pripada danes vsak zaveden in pameten Hrvat.**

Podobno se razvija republikansko gibanje tudi pri nas. Tudi pri nas se je našlo na deželi nekaj zavednih mož, ki širijo republikansko misel od vasi do vasi. **Ti ljudje delajo iz ljubezni in iz navdušenja za stvar.** Oni ne pričakujejo nobene odškodnine, ker je tudi od nikogar dobiti ne morejo, pač pa možko kljubuje vsem nasprotnikom. **Takih poštvalnih, delavnih in vztrajnih mož pa je žalibog pri nas vse premalo!** Mi imamo sicer mnogo somišljenikov, a premalo delavnih somišljenikov! **Tu nam naj bodo naši hrvaški tovariši za vzgled!** Ni dovolj, če samo sam rečeš, da si republikanec, ampak treba je delati na to, da **prepričaš** tudi svoje znance, svoje prijatelje, svoje sorodnike, svoje sosede itd., da bodo zavedni in odločni republikanci.

Koliko sestankov imajo naši republikanci ob nedeljah ali sploh, kadar imajo čas? Malo, jako malo! Brez takih sestankov pa se ni mogoče **razviti**. Na sestankih se možje lahko pomenijo med seboj o vseh političnih, gospodarskih in sploh o vseh vprašanjih, ki jih zanimajo. Kar ne vé eden, ve drugi ali pa tretji. Če si pa v kaki stvari niso na jasnem, piše eden dopisnico na svoj list, odkoder bo takoj dobil po-

jasnilo. **Edini slovenski republikanski list pa je »Avtonomist«**, in kjer so ljudje o kaki stvari v nejasnosti, naj se obračajo z vsem zaupanjem na »Avtonomista«. Naslov lista se glasi: »Avtonomist«, Ljubljana, Breg št. 12. Bodite prepričani, da boste dobili vedno odgovor na vsa vprašanja, ki vas zanimajo, kolikor je to le v naši moči. Zato pa delajte tudi vi na to, da se bo »Avtonomist« vedno bolj širil med vami. Mislimo, da mesečno 5 dinarjev tudi najrevnejši kmet ali delavec lahko utрпи. Treba je le **vztrajnosti**, take vztrajnosti, kakor so jo pokazali in jo še kažejo hrvaški kmetje.

Kjerkoli pa vas je več skupaj v vasi, fari ali občini, tam osnujte svojo **krajevno politično republikansko organizacijo**. Kdor ne ve, kako se to naredi, naj se obrne pismeno na **upravo »Avtonomista«**, Ljubljana, Breg št. 12. Tam bo dobil takoj vsa potrebna navodila.

Veliki dnevi v Zagrebu.

Dne 13. t. m. je v Zagrebu ves dan zborovalo hrvaško narodno zastopstvo, to je poslanci »Hrvaške republikanske kmečke stranke«. To zborovanje, ki so se ga udeležili tudi zastopniki Dalmacije, Bosne, Vojvodine in Slovenije, je bilo zgodovinskega pomena zaradi sklepov, ki so bili storjeni na njem in ki pomenjajo znaten korak dalje do sporazuma in dosege resnične narodne samoodločbe.

Važni so zlasti sledeči sklepi:

1. HRSS načelno sklone udeležiti se vlade po svojih odposlancih v namenu, da sedanjo vladno okrepiti in zagotovi svobodne volitve, ko pride to vprašanje na dnevni red. Te volitve bodo odločile, kako naj se država preosnuje, da zavlada v njej kmečka demokracija in republikanska samovlada ljudstva.
2. Hrvaško narodno zastopstvo izdela po smernicah svojega programa osnutek novega občinskega zakona, ki se predloži narodni skupščini v sklepanje.
3. Zadruga »Seljački Dom« v Zagrebu nakupi palačo na Akade-

Za vzdrževanje organizacije je seveda treba nekaj denarja, pa ne mnogo. Tudi v tem oziru moramo posnemati svoje hrvaške tovariše, ki so **poštvalni do svoje skrajnosti!**

Sedaj je jesen in blizu se za kmeta čas zasluženega počitka. **Sedaj je čas, da kmetje berejo!** Je pa tudi ravno sedaj najlepša prilika, nabirati naročnike za »Avtonomista«, ker sedaj vsak lahko utрпи zmerno naročnino za »Avtonomista«. Obenem pa je tudi sedaj dana najlepša prilika za prijateljske sestanke in za snovanje krajevnih organizacij.

Somišljeniki, ne zamudite te prilike! Posnemajte svoje hrvaške tovariše v vztrajnosti, v poštvalnosti in v neprestanem delu, da bo republikanska misel tudi v Sloveniji zmagala na celi črti kakor je na Hrvaškem! Ne obupajte, ne bojte se nikogar, ampak delajte, delajte, delajte!

mičnem trgu št. 12 v Zagrebu, kjer bo imelo hrvaško narodno zastopstvo svoj sedež, kakor tudi vse organizacije HRSS. H kupnini prispevajo zlasti hrvaški poslanci, ki se v to svrhu odreko svojim dnevnicam, v kolikor iste zares ne potrošijo za svoje bivanje v Belgradu. Ta sklep velja tudi za nazaj.

Končno so se na tem zborovanju temeljito obravnavala še razna gospodarska vprašanja, ki jih bo treba pomisliti s potrebno previdnostjo. Sklenili so se v tem pogledu nekateri pomembni iniciativni predlogi.

Javno zborovanje.

Naslednje jutro v nedeljo je bil krasen dan. Že zgodaj so pričele s štirih strani vreti v mesto kmečke republikanske organizacije s svojimi zastavami, godbami in pevskimi zbori. Prihajali so kmetje v narodnih nošah tudi na okinčanih konjih. Mesto samo je bilo kmalo v zastavah. Povsod je vladalo slavnostno razpoloženje. Prostoren trg, kjer se je imel ob 11. uri dopoldne vršiti javen shod, to je med vseučil-

LISTEK.

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

„Da, tako je zapovedano. In kaj za to? jutri bomo spravile in pojutrišnjem se preseliva k Matiji.“ Starec je sklonil glavo, kakor da se je zamislil.

„Jana, ali se je vrnil oni Nožina?“
„Ne vem, oče; trikrat sem že vprašala pri Iliji, pa se še ni vrnil iz Žumberka. Niti misliti si ne upam“ je reklo dekle in strlo solzo. „Ah, oče, upam leto za letom, njega pa ni. Kakšno srečo — toda pustiva rajši to,“ je zavzdihnila in pritisknila roko na srce, „moj Juro, moj Juro! Ali gledaš isto sonce, ki ga jaz gledam? Sedaj sem že vse napredla, pripravljeno je vse, poročna srajca pa mi žoliti v skrinji.“
„Toda če se Juro ne vrne?“ je vprašal starec „ali ne bi...“

„Vzela drugega?“ je hitro nadaljevala Jana, „mogoče Petra? Nikarte, oče! Enemu sem prisegla, njegova hočem biti, ali pa no benega. In če pridejo tudi vsi nebeški angelci, ne bodo me pregovorili. Jaz ne prodajam svojega srca.“

„Dobro, dobro,“ je pritrdil starec, „pa bodi po tvojem!“

Lepo, vedro jutro je. Sveže zelenje drhti pod rosnimi kapljicami, ptice švigajo veselo po zraku, človek diha z vso dušo, da se mu truplo napolni z življenjem. Na njivi pri reki Krapini stojijo med nizkim zelenjem koruze vrste kmečkih deklet, ki z motikami ogrebajo prst. Obleke se jim belijo, srajce rdiijo, kite jim opletajo po hrbtih; na en mah se sklonijo, z enim mahom zasadijo svetle motike v črno prst. Tudi Jana je med njimi, toda ona je bolj rdeča, bolj polna. Zasukala je rokave na krepkih rokav, deklška prsa ji trepetajo, lahko in okretno dviga in spušča motiko. Ženske zapoje, polahno plava njiva pesem po ravnini in se odziva v zategnjenih zvokih po gričevju, toda Jana molči. Jana gleda v zemljo, kakor da je onemela. Že gre na poldan. Tedaj prihitita od Susjeda dva jezdeca. Ženske dvignejo glave.

„Gospod gre,“ pošepetajo vse hkrati. Da, na konju je prijahal Tahi in za njim njegov sluga Peter Bošnjak. Starčevo lice je obledelo, izza modrikastih vek mu žari dvoje oči, obraz mu je naguban, ustnice mu zatrepetajo včasih kakor od bolečine. Jana vzdigne glavo in opazi Petra. Vsa zardi in čuti, kakor da ji je razbežlen nož prebodel srce. Zopet se prime dela. Gospod Tahi jaha okoli delavk, Peter zamežikene in pokaže s prstom Jano. Tahi stisne obrvi, oči mu zažarijo, in prikima.

„Ali ste čule,“ se oglasi Tahi, danes lahko obedujete na Susjedu, saj vem, da doma nimate kruha. Pa ste si obed tudi zaslužile.“

V tem zazvoni na Brdovcu opoldne! Dekleta izpustijo motike in se prekrizajo.

„No, sedaj pa pojdite na Susjed,“ nadaljuje Tahi, „dobro ste opravile. Toda vse morate iti, jaz hočem tako.“

Jani zatrepeta srce močneje, toda tudi ona dene motiko na ramo in krene s sklonjeno glavo za drugimi.

Ko je bil obed končan, je bilo treba zopet na delo. Počasi je šla skupina belih deklet skozi grajska vrata. Tudi Jana je hotela za njimi. Toda v tem trenutku stopi pred njo krepek hlapec in reče:

„Dekle, počakaj malo!“

„V stran!“ reče Jana, „Jaz ne poznam nobene šale; meni se mudi na delo.“

„Počakaj, pravim!“ nonovi hlapec in seže po njej, toda dekle odskoči z žarečim obrazom, zamahne z motiko in besno zakriči:

„V stran, gnusoba, ali pa te bom z motiko!“

Toda v istem trenutku ji drugi hlapec izvlane motiko, Peter Bošnjak na režeč se zaklene grajska vrata.

„Pustite me, razbojnik!“ zavrešči dekle drhteč od straha.

(Dalje prihodnjik.)

liško knjižnico in zgradbo »Hrvat-skega Sokola« se je naglo polnilo. Tam je stala tribuna in govorniški oder. Okoli odra so se zvrstile zastave; bilo jih je kot dreves v gozdu. Glava pri glavi, telo pri telesu, je kmalo ves trg zamigljaj v pestrih barvah narodnih noš in zastav. Ko je prišel kmalo po polenajstih predsednik HRSS g. Stefan Radič v spremstvu gg. Lorkoviča, Srkulja, župana Heinzla bivšega srbskega poslanika na angleškem dvoru, Mihajloviča, srb. poslanca Djoka Popoviča, A. Prepeluha in drugih na zborovalni prostor, je vladala tam že takšna gnječa, da se je moglo le s težavo priti naprej.

Shod je otvoril dr. Vl. Maček v imenu predsedstva HRSS in je pozdravil zborovalce. V imenu mesta Zagreba je v navdušenih besedah pozdravil zborovalce tudi župan Heinzl. Viharno pozdravljen je nastopil

g. Stefan Radič,

ki je v svojem govoru najprej podal pregled zunanje političnih dogodkov, ki so prisilili tudi bivše belgrajske vlastodržce, da so odstopili in napravili prostor za sporazum med narodi v tej državi. Na Angleškem je prevzela vlado v svoje roke delavska stranka, v Franciji pa je s pomočjo socialistov prišla na površje poštena vlada, ki hoče mir in delo, a oboji so, odnosno še bodo priznali Rusijo. Tudi nam je treba zblizanja z Rusijo, ne zaradi nje, ker ona nas ne potrebuje, temveč zaradi nas, ker mi njo potrebujemo. Rusija, kakršnakoli je in bo, je naša, a mi smo njeni.

Na to je razložil vzroke, zakaj stopa HRSS v vlado. Treba je popraviti administrativni nered, ki ga je povzročil bivši nasilni režim in zagotoviti **svobodne volitve**, ko nastopi čas za nje. Še-le po teh volitvah nastopi čas, ko bo mogoč popoln sporazum med Srbi in Hrvati po načelu, vsakemu svoje. Kako se je doslej vladalo, vemo. To je bilo protiljudsko, protizakonito in bedasto. Že državni proračun kaže ves dosednji duh, ki je nedemokratski in je zanikaval potrebo sporazuma, ker ni hotel priznati, da žive v tej državi poleg Srbov in številnih narodnih manjšin tudi Hrvati in Slovenci.

Državni proračun izkazuje 10 milijard dinarjev izdatkov, a od teh jih je namenjenih nič manj

kot 6 milijard za militarizem.

Ostalo odpade za uradništvo in upravo, a za kmeta in delavca ne preostane ničesar. Ta proračun je torej vojaški in uradniški. Toda glej: Vojska je slabo oborožena in raztrgana, a uradniki so lačni. To gospodarstvo je zato slabo, ker ni namenjeno tistim, ki državo vzdržujejo, to je ljudstvu.

HRSS stopa v vlado, da bo dala državnemu gospodarstvu nove smeri v duhu kmečke demokracije. Ta vlada bo parlamentarna, ki bo uredila državno administracijo, zatrla korupcijo, odpravila možnost kraje in pljačke ter **praprila svobodne volitve**, ki bodo prinesle sporazum.

Nato je nastopila vrsta drugih govornikov. Govorili so zlasti zastopniki: Dalmacije, Bosne in Hercegovine, Slavonije, Srema, Medjimurja in srbski poslanik Djoka Popović, ki je izjavil, da tudi srbsko ljudstvo želi svobode in sporazuma, ker je prav tako trpelo pod vlado nasilnikov, kakor Hrvati. Zato smo

hvaležni hrvaškemu kmečkemu narodu,

ki bije boj tudi za naše osvoboditve. Srbski kmet se bo združil s hrvaškim in sporazum pride, ker oba želita

eno in isto — svobodo!

Govor srbskega poslanca, ki je govoril vsem iz srca, je izval burjo pritrjevanja.

V imenu Slovencev je pozdravil zborovanje g. Albin Prepeluh.

Ko je jeknila slovenska beseda preko širnega trga, so hrvaški kmetje burno pozdravili govornika, katerega besedam so viharno pritrjevali. G. Prepeluh je izvajal:

»V posebno čast mi je, da Vas morem pozdraviti v imenu slovenskih kmečko-delavskih republikancev, kateri so pravi Vaši bratje in sestre. Zgodovina obeh naših narodov pripoveduje samo o prijateljstvu med Slovenci in Hrvati. Še več, zgodovina nam priča, kako sta ta dva sosedna naroda vedno skupaj uživala vsako veselje, a prav tako tudi skupaj prenašala trpljenje in gorje. Ko se je v srednjem veku hrvaški kmečki narod uprl svojim tlačiteljem, se mu je pridružilo tudi zatirano slovensko kmečko ljudstvo. Svoj največji socialni boj, ki ga je tako lepo popisal Vaš šenoa v svoji »Seljaški buni«, sta hrvaški in slovenski kmet bojevala skupno ter skupno umirala nasilne rabeljske smrti. Zakaj poglaviti vodja tega socialnega, človečanskega pokreta je bil Vaš Gubec!

V novejši dobi so se ob raznih prilikah večkrat oglašali ljudje iz Slovenije pri Vas, a Hrvati pri nas ter se pozdravljali. Toda to je bila največ gospoda, ki je govorila le do gospode. Danes pa je pozdrav, ki ga Vam prinašam, nekaj več, je **dejanje** političnega in socialnega pomena. Mogočno kmečko gibanje hrvaškega naroda, ki temelji na duhu človečanskega spoznanja in zavesti, na duhu ljudske republikanske samovlade in na načelu narodne suverenitete in samoodločbe, je našlo odmev ne samo na jugu, temveč tudi na severu države, to je tudi med slovenskimi kmeti in delavci. Kakor nekdanj, tako ima tudi danes slovensko kmečko-delavsko ljudstvo iste težave in iste cilje, kakor bratski mu kmečki narod hrvaški. Nikogar med malimi slovanskimi narodi ni nasilni in imperijalistični mir zadel bolj kot nas Slovence. In če so neljudski in nenarodni političarji v zadnjih letih Hrvatom in Slovincem grozili z amputacijo, tedaj so zadel pri našem ljudstvu le na prezirljiv posmeh. Zakaj Slovenci smo že bili dovolj amputirani po intencijah ne samo italijanskega imperijalizma, temveč imperijalizma v obče, tudi velesrbskega.

Slovensko kmečko-delavsko ljudstvo po dolgih letih političnih zmot spoznava, kje je njegovo pravo mesto. Socialno in narodno more doseči svojo osvoboditev le, ako se uveljavijo načela, ki jih nosi HRSS. Da se socialno in duhovno osvobodi, je potrebna zavest človečanstva. Da se narodno osvobodi pa mora zmagati načelo demokratske narodne samoodločbe, narodna suverenost. To obojno spoznanje pa sloni na ideji republikanstva, to je resnične in prave ljudske samovlade. Zato je Vaš narodni in socialni pokret, ki ga tako junaško ravna hrvaško narodno zastopstvo pod vodstvom Stefana Radiča, naraven zaveznik slovenskega kmečkega naroda, ki je po svoji duši republikanski. Ramo ob rami, bo odslej stopal slovenski narod z narodom hrvaškim v boju za dosego svoje samostojnosti v duhu skupne socialne zavesti in kmečke republikanske demokracije!

Živela narodna samoodločba, živela federativna republika!

Tem besedam je stotisočglava množica burno pritrjevala in vide-lo se je, kakšno važnost polaga organizirano hrvaško kmečko ljudstvo na to, da se narodno in socialno zave v duhu človečanstva in republikanstva tudi slovensko kmečko in delavsko ljudstvo, ki je danes, žal, še tako apatično in v mrtvilu. Veliko se lahko naučimo od zavednih hrvaških kmetov!

Drugi govor Stefana Radiča.

Po g. A. Prepeluhu je znova stopil na govorniški oder predsednik HRSS. Izvajal je v kratkem povedano sledeče:

Ves kulturni svet je proti vojni. Tudi Italija naj ve, da ne sme nikamor naprej. Mi smo proti vojni, ker spoštujemo plug, pero in knjigo. Toda če bo treba braniti rodno grudo proti napadom, tedaj nastopi lahko tudi 5 milijonov mož, ki bodo Italijo zavrnili na pravo mesto. Srbi so junaki, toda tudi Hrvati in Slovenci niso strahopetci. (Med tem je zazvonilo poldne in govornik je umolknil, da posamezniki ne bodo moteni pri svojih verskih obredih in običajih). Mi smo narod kulture in dela; ker pa tvori večino prebivalstva te države kmet, zato bodi država takšna, kakršno njeno prebivalstvo, to je kmečka: Kmečki državni zbor, kmečka vlada in kmečka uprava. Tudi med kmeti je mogoče najti osle, toda ti od ostalih ne bodo upoštevani. Tudi med gospodo so osli, toda ti postanejo navadno v gosposki družini še višji gospodje, najraje ministri. To je razlika. Republikanci smo, ker pomeni republika pravico, napredek, bodočnost. V monarhiji pa so spletke, nazadovanje; to je prošlost. Ko so me zaprli, je Pribečević izjavil, da on že ve zakaj. Ali je to bila država zakona in pravne varnosti? In ko so naše kmete batinali, so ti ljudje rekli: »To je zaradi Petra!« Ali je to bil zakon in ne oni, ki je bil pisan v knjigah? Ti ljudje pravijo, da je treba brati knjige za to, da se narod uči po njih. Mi pa pravimo, da je treba brati knjige za to, da se naša pamet bistri. Tri stvari so, ki so za vse merodajne: Bog nad nami, narod, da ga poslušamo, kaj želi in hoče, in dom, to je spoštovanje do očeta in matere. Kmečka država je za naše razmere najboljša; v njej vlada kmet, vsi ostali pa lahko dobro živijo v njej, če so pametni. Tudi gospoda, samo da se mora zavedati, da služi koristim naroda, ne pa samo sebi in da ne pomeni prav nič, če misli le

Ti, naš bratec, poglej evangelij sv. Matevža!

Neki upnik je opominjal svojega dolžnika, naj mu plača. Dobil je ta-le odgovor:

»Na vaš opomin od tega in tega dne Vam pišem, da preberite v evangeliju sv. Matevža vrsto 26.«

Upnik je odprl sv. pismo in je bral:

»Gospod, potrpi z menoj!«

Nato je upnik sedel in pisal svojemu dolžniku, naj bere v evan-

nase, ne pa tudi na tiste, ki jo vzdržujejo.

V boju za osamosvojitve se zgodi, da moraš stopati po trnjevih in slabih potih, časih pa tudi po široki cesti. Kakor potreba in prilika nanese. Mi vsi vemo, da pride do sporazuma. Sporazum pa se more doseči le med tistimi, ki se ne sovražijo. Kdor med Hrvati sovražijo Srbe, med Srbi pa Hrvate — ven z njim. Ta ne spada med nas. V tej državi mora priti do tega, da bo v njej zadovoljno živel srbski narod, hrvaški narod in slovenski narod in vsi, ki niso ne Srbi, ne Hrvati, ne Slovenci, ampak so vendarle ljudje.

S pozdravom na vse republikanske kmete in delavce, ki so neustrašeno vstrajali v dolgem in težkem boju, je končal s klicem: Živela republika!

Na to je bil velikanski shod zaključen in v najlepšem redu so se množice razšle po določenem redu.

Banket.

Popoldne ob dveh je bil napovedan banket v velikem paviljonu zagrebskega velesejma. Udeležilo se ga je več tisoč ljudi. Trajal je do 6. ure zvečer med igranjem godbe in pevanjem kmečkih zborov. Predsednika HRSS, št. Radiča, so spremili do tja kmečki konjeniki v svojih narodnih nošah. Tam je bilo izgovorjenih mnogo napitnic. Zunanaj pa so množice z godbami in s petjem korakale po ulicah, načelu s svojimi zastavami. Ves dan je minil brez vsakega incidenta in nesreče. Tu se je pokazala moč kmečke organizacije, ki je nositeljica miroljubnosti in bratstva, ki pa je tudi neustrašena in brez bojazni. Bil je lep dan. Škoda samo, da tega dneva ni doživelo prav mnogo slovenskih kmetov, ki bi se lahko veliko naučili in videli, kaj zmore »Vera v Boga in kmečko-delavska sloga!«

geliju sv. Matevža še malo dalje, vrsto 34, ki se glasi:

»In gospod se je razsrdil in ga je izročil rabljem, dokler mu ni plačal, kar mu je bil dolžan...«

»Gospod« v našem upravnistvu sicer ne bo izročil naročnikov, ki še niso poravnali svojega dolga, ...rabljem, prav bi pa bilo vendarle, da se spomnijo na svoj dolg in ga — poravnajo.

Zato pošlji naročnino!

Dnevne vesti.

Koliko bomo plačali za vojake?

Ljubljansko »Jutro« poroča, da bo zahteval vojni minister za prihodnje leto **4 milijarde dinarjev za vojaštvo**. Štiri milijarde dinarjev je 16 milijard ali 16 tisoč milijonov kron. Če računamo, da stane prav lepo kmečko posestvo 1 milijon kron, vidimo, da bi država za ta denar spravila lahko skupaj **samo v enem letu 16 tisoč kmetij**, in če računamo, da na vsaki taki kmetiji lahko dobro živi 5 oseb, bi bilo torej **samo v enem letu lahko dobro preskrbljenih 80 tisoč oseb!** S hišicami in s kosom zemlje preskrbljeni ljudje bi pa državo vse drugače branili kot ljudje, ki se še ob nedeljah ne smejo ganiti iz vojašnic. Ali razumete sedaj, kakšna dobrota je militarizem? Štiri milijarde dinarjev ali 16 tisoč kmetij pojde enostavno v zrak! Otroci nimajo vzgojevališč in šol, brezposelni nimajo dela, starci nimajo zavetišč in bolniki nimajo bolnišnic, vse to pa le zato, da kupujejo vedno nove kanone! Tako izgleda »kultura« v dobi militarizma.

Slovenski kmetje, zapomnite si!

Na velikem zborovanju hrvaških republikancev v Zagrebu je rekel Stefan Radič med drugim: **»Republika je resnica, monarhija spletkar. Republika je napredek, monarhija nazadovanje. Republika je bodočnost, monarhija je prošlost.«**

Dobro šteti zna »Slovenski Narod«. Ta krpa papirja pripoveduje, da je bilo na republikanskem zboro-

vanju v Zagrebu samo 30 tisoč ljudi. Če bi bil »Narod« zapisal, da ni bilo nikogar na zborovanje, bi ljudje rekli, da se zna »Narod« vsaj pošteno zlagati. Tako pa še tega ne zna.

»Republikanski pokret se razvija tudi (!) med Slovenci.« Ta stavek beremo v »Narodovem« poročilu o govoru izdajateljašega lista, ki ga je imel le-ta na velikem republikanskem zborovanju v Zagrebu. Za besedo »tudi« je »Narod« postavil klicaj (!), hoteč dati s tem razumeti, kakor da v Sloveniji ni republikancev! Ali misli »Narod«, da se res še vsi Slovenci valjajo v prahu pred ljudmi, kakor se valja on sam?

Slovenskim uradnikom smo pred leti svetovali, naj ne naročajo »Avtonomista«, ker bi jim to utegnilo škodovati. Danes jim svetujemo, naj ga pravočasno naroče in naj ga javno berejo v pisarnah. Bo prav tako!

Kdo je ubil rudarja Fakina? O groznem zločinu, ki se je bil dogdil junija meseca t. l. v Trbovljah, smo že poročali. Poklicane oblasti tega zločina do danes še niso pojasnile, še manj pa dale zadoščenje užaljeni pravici. Ali bomo doživeli novo afero Štritof? Kje je vlada, kje je sodišče, kje je pravica? Po kakšnem zakonu je dovoljeno ubijati rudarje brez kazni?

Lep sklep. Hrvaški republikanski poslanci so sklenili na svojem sobotnem zborovanju, da bodo od svojih dnevnic — po 300 dinarjev dnev-

no — zase obdržali le toliko, kolikor jih življenje v Belgradu res stane, ostanek pa bodo zložili v poseben sklad za nakup „Kmečkega doma“ v Zagrebu.

Pomemben dan je 6. avgust tega leta. Tega dne je namreč izdala finančna oblast v Ljubljani (ne v Belgradu!, op. ur.) na podrejene davčne urade ukaz, naj navijejo davčni vijak do skrajnosti! V zvestem izpolnjevanju svoje uradne dolžnosti so davčni uradi v Sloveniji res navili davčni vijak tako, da uboge slovenske davkoplačevalske kosti pokajo kakor bi kamenje mlel. Ljudem, ki služijo komaj za sproti, so obsojeni na plačevanje takih zneskov osebne dohodnine, ki jih prej v zlati valuti ni plačeval niti vsak baron. Rokodelski pomočniki(!!) naj plačajo kar po 2000 dinarjev! Če računamo dinar za star krajcar, znaša to 20 starih zlatih goldinarjev samo za osebno dohodnino!! Kdo pa je plačal prej 20 zlatih goldinarjev osebne dohodnine?! Toliko so plačevali le največji bogataši, danes pa mora toliko plačevati že ubog rokodelski pomočnik, in sicer po zaslugi slovenskih(!!) uradnikov! Tako niso niti Turki divjali nad kristjani kakor divjajo danes domačini nad domačini. Take svote pa plačujemo že leto za leto, odkar smo »osvobojeni in ujedinjeni.« Odpomoči tem razmeram ne bo mogoče prej, dokler ne bo zadnji slovenski kmet in delavec pristaš republikanske stranke, ki bo takemu divjanju nad ljudmi in takemu brezvestnemu izžemanju napravila korenit konec! S »slavnim« ukazom z dne 6. avgusta t. l. se bomo pa pri priložnosti še nekoliko podrobneje pečali.

Naša šola. Navadni in priprosti ljudje mislijo, da je šola zavod, kjer se ljudje kaj uče. Nekdaj je bilo tudi res tako. Otroci so se učili v šoli brati, pisati in računati. To je bila glavna stvar. Kdor se je tega naučil, si je pozneje že sam pomagal naprej. Danes pa je šola ni več to. Otroci se sicer še vedno uče v šoli brati, pisati in računati. Poleg tega pa se uče še celo kopo stvari, ki jih otroci prav nič ne potrebujejo, ne v svoji mladosti in še manj kot odrasli ljudje. Toda ta zadeva bi bila še za prenesti. Najhujše pa je to, da današnja šola otrok ne vzgaja, ampak jih naravnost kviri. To, kar se danes v šolah vse »vzgaja«, ni več vzgoja otrok, ampak zloraba šole. Najgrša zloraba šole pa je vpletanje šolskih otrok v politiko. Ta zloraba šole sega že tako daleč, da človek ne ve več, ali je šola še učilnica, ali pa je del te ali one politične strankarske organizacije. S političnim šušmarstvom pa se v otroških sreh že na vse zgodaj neti sovražstvo namesto ljubezni do bližnjega. Zato pa tudi današnja šola ni več šola in tako dolgo ne bo šola, dokler ne bo izginila iz šole vsaka politika brez izjeme! Otroci naj se v šoli uče kot so se nekdanj, ko

bodo pa dorasli in si sami rezali svoj kruh, naj pa »politizirajo« kolikor jih je volja. Ko bo pa šola zopet šola, bodo tudi učitelji imeli svoj mir.

Kedaj bo konec vojskâ? Konec vseh vojska bo takrat, ko ljudje ne bodo hoteli več streljati! Streljati bodo nehali pa ljudje takrat, ko bodo starši postali tako pametni, da bodo svojim otrokom vsak dan dopovedovali, da je vse to, kar berejo otroci v šolskih berilih o »patriotizmu« in o »junakih« itd. en sam velik švindl, ki je preračunan na to, da se ljudje tepo na korist onih, ki radi svoje puške in kanone raznim državam prodajajo za drag denar. Kakor hitro bodo starši to resnico svojim otrokom tako globoko vtepli v glavo, da se bodo otroci smejali, če bodo brali v šolskih berilih berila o raznih »junakih« in vojakih, takrat se bo pa začelo obračati na bolje in vojaških parad in uniform bo kmalu konec.

Dvojna mera. Pred dobrim tednom so naši »domoljubni« in »rodoljubni« časopisi naznanili vsi jugoslovanski javnosti veselo vest, da se je rodil nekje na Angleškem princ. Ko pa je povila Jerica Mohljanova, služkinja v Ljubljani, v ljubljanski bolnišnici krepkega fantiča, ki je ravno tako ustvarjen iz mesa in kosti kakor princ, slovenski časopisi tega veselega dogodka niso omenili z besedico! Upamo, da se bo mladi Mohljan »maščeval« s tem, da postane takoj, ko bo prišel do pameti, odločen republikanec, ki se bo zavedal, da je on ravno toliko vreden kot vsak princ, ker je tudi on ustvarjen po podobi Božji!

Akodemski agrarni klub „Njiva“ nas naproša, da objavimo sledeče: Časopisje je poročalo, da se je udeleževal kongresa slovanske agrarne omladine tudi klub „Njiva“. Ugotavljamo, da ni bil nikdo pooblaščen nastopati v imenu kluba, katerega odbor je soglasno sklenil, da zavisi udeležba kluba na kongresu od tega ali se ga udeleži tudi hrvatska republikanska kmečka mladina. Ta pogoj pa je kakor znano odpadel. Kljub temu pa so inscenirali nekateri priganjači SKS brezstidno izrabljajoč počitniško odsotnost članstva „Njive“ navedeno oficijelno udeležbo. Raditega ugotavljamo na tem mestu, da nima klub „Njiva“ ničesar opraviti niti s kongresom niti s Samostojno kmetijsko stranko. — Za odbor A. A. K. „Njiva“ predsednik Stante.

Cena sladkorju. V Osijeku prodajajo kilo sladkorja po 15 Din, v Ljubljani pa po 20. Železničarji, ki jih pripelje pot v Osijek, sladkor pridno kupujejo, deloma zase, deloma za svoje znanee, ker ne morejo plačevati v Ljubljani 20 Din za blago, ki ga dobe v Osijeku za 5 Din cenejše.

Vrednost denarja. Dinar se je dvignil. V terek je veljalo 100 dinarjev v Švici 7 frankov 30 centimov, prejšnji teden pa okoli 7 frankov. To je posledica vstopa hrvaških republikanskih poslancev v vlado.

Stanovanjsko vprašanje.

(Konec.)

Najemniki in podnajemniki.

Da bo naša slika posledic stanovanjskega zakona še popolnejša, naj omenimo še, kakšno čudno razmerje je zavladovalo med najemniki in podnajemniki.

Kdor je tako srečen, da mu nakaže stanovanjska oblast kakšno stanovanje, ta zadene naravnost »terno«. Najemnik plača n. pr. za stanovanje 4 sob kakih 600 kron mesečno. Dve sobi prav lahko odda v podnajem. Ne odda jih pa ne po 150 kron mesečno, kolikor on plača za sobo gospodarju, ampak jih odda po 2000 kron mesečno ali pa še dražje. Ali ni to sijajna kupčija na stroške gospodarjeve?

Sedaj pa nastane vprašanje: Odkod dobe pa podnajemniki denar, da plačujejo lahko po 2000 kron mesečno za eno sobo? Ali ni med podnajemniki tudi mnogo javnih uslužbencev? Če pa podnajemnik lahko spravi skupaj nekaj tisoč kron me-

sečno za eno samo sobo, zakaj tega denarja ne bi mogel skupaj spraviti tudi najemnik?

Za odpravo stanovanjskega zakona!

Iz vsega, kar smo doslej povedali, mora tudi najbolj omejen človek razvideti, da sedanji stanovanjski zakon nikakor ne odgovarja niti potrebam hišnih gospodarjev, niti najemnikom, niti podnajemnikom. Stanovanjski zakon s svojo „zaščito“ je največja ovira za razvoj stavbne obrti in je povzročil vsled tega tudi že silno brezposelnost, na drugi strani pa ni pomnožil števila stanovanj niti za eno! Zato je najpametnejše, če se v principu odpravi!

Prehodna doba.

Edino, kar naj bi morebiti še nekaj časa ostalo, bi bila določba, da gospodarji še ne smejo poljubno dopovedovati stanovanj vsem strankam brez razlike, dokler ne bo prostost toliko spodbudila stavbene podjetno-

sti, da bo na razpolago dovolj stanovanj. Potem naj pa pade še ta poslednja ovira.

Varstva neodpovedljivosti naj bi bili deležni pred vsem takozvani „mali ljudje“ in javni nameščenci, ker ti morajo imeti stanovanja. A še za te ljudi naj bi bila stanovanja odpovedljiva, če jim gospodar najde drugo stanovanje. Brez zaščite pa naj bi bili razni tujci. Za te naj velja pravilo, naj žive doma, če ne morejo pri nas.

Posledice svobode.

Če bodo gospodarji zopet lahko dobivali tako najemnino, kakor odgovarja današnjim cenam, se bo brez dvoma **stavbena delavnost zopet znatno dvignila**. Ker pa je pri vsaki stavbi zaposlenih okoli 20—25 raznih obrti, **bo padla tudi brezposelnost**.

Zvišanih najemnin gospodar seveda ne bo vtaknil v svoj žep, ampak bo moral lep del oddati davkarji. Ta dohodek lahko država porabi za primerno zvišanje plač javnim nameščencem, da bodo tudi ti lahko primerno stanovali.

Presojanje in ocena vina.

Važno opravilo vsakega vinskega producenta in vinskega trgovca je spoznavanje vina po njegovem značaju in vrednosti. Spoznavanje vina obstoji v pokušanju z jezikom in preiskovanju z različnimi instrumenti potom kemične analize. V največ slučajih ugotovimo že s pravilnimi pokušanjem, jeli je vino zdravo in popolno, ali ima kako napako ali morda celo bolezen, četudi šele v početnem štadiju.

Pri pokušanju vina z jezikom sodeluje tudi oko in nos in odločata o vrednosti vina z ozirom na sorto, letnik in kraj, kjer se je vino pridelalo. Po tej prvi naši oceni šele dobimo natančnejše podatke ter izvemo, dali se strinjajo naša domnevanja o pravi vrednosti vina. Taka ocena zadostuje navadno samo za priprostega vinorejca in malega gostilničarja, ki izbira vino za svojo uporabo in svoj okus, kateremu so privajeni njegovi pivci. Za pravilno poskušnjo z jezikom je treba vaje ali prirojenega dobrega okusa.

Za večje vinorejce in vinske trgovce pa ne zadostuje samo pokušnja z jezikom. Oni se poslužujejo pripomočkov, s katerimi dokažejo natančno sestavino vina z ozirom na množino alkohola, vinske kisline, glicerina, ogljikove kisline, sladkorja itd. potom kemične analize in mikroskopa.

Vsak človek ni enako sposoben za poskušnjo vina. Pri tem odločajo različni počutki in okolnosti. Pravilno ne more pokušati človek, ki uživa ostru, slano, poprano, ali z mnogimi dišavami pripravljena jedila. Tudi se ne more pokušati s katarom ali želodčno boleznijo, kakor tudi ne po bogati pojedinji.

Z največjo gotovostjo pokušamo predpoldne po prvem zajutreku. Pred ali med pokušanjem se lahko uživa kruh ali izplaknejo usta z vodo. Pri pokušanju igra tudi temperatura važno vlogo. Buketa namreč ne čutimo pod 5° C, aroma pa trpi že pod 8° C. Bela vina pokušamo najboljšje pri 11° C, črnino pri 16° C. Boljše kvalitete prenašajo večjo spremembo temperature, nego slabejše sorte. Čim več ekstrakta vsebuje vino, tem manj se čuti njegove napake pri navadni temperaturi.

Prostor za pokušnjo naj bo dovolj svetel, zračen, brez tujega duha in primerno temperiran. Čaše se uporabljajo v raznih oblikah, vendar so najboljše kelihu podobne čaše, ki so zgoraj nekoliko ožje kakor spodaj, bokaste in brezbarvne. Aroma se čuti najbolje v bokastih kozarcih.

Preskuševalne kupice se napolnijo čez polovico. Vino jemljemo iz soda s **stekleno** natega, **a ne gumijasto**. Za pokušnjo jemljemo vino bolj iz sredine soda, nikdar na ne

Mnogi bodo rekli dalje, da se bodo cene v trgovinah znatno dvignile, če bodo stanovanja dražja. Tudi ta trditev ne drži. Danes stanuje precej trgovcev v novih hišah, ki plačujejo najemnino v zlatu, svoje blago pa prodajajo po ravno istih cenah kot trgovci, ki stanujejo v starih hišah. Zato res ne vemo, zakaj bi moralo biti potem blago dražje kot je danes!

Velikanskega pomena pa bi bila odprava stanovanjskega zakona za splošen kredit. Danes noben gospodar ne ve, koliko je njegova hiša pravzaprav vredna, ker ne dobiva od hiše pravega dohodka. Zato tudi denarni zavodi na hiše ne dajo takorekoč nič. Ne domači zavodi, še manj pa tuji. Če bi pa hiše nesle dohodke, ki odgovarjajo **tržni vrednosti**, bi vsak gospodar vedel, kaj in koliko ima, vedel bi pa to tudi vsak denarni zavod. Zvišanje kreditne sposobnosti je pa za naše celokupno gospodarstvo tako izredne važnosti, da že ta okolnost zadostuje, da se sedanji stanovanjski zakon čimpreje odpravi.

Zgoraj, čisto ob pilki. Odzgoraj zaprto natego potisnemo zategadelj nekoliko bolj globoko v vino, nakar odpremo odprtino natega zgoraj, da more vino odspodaj dotekati v natego. Razumljivo je, da se samo čisto in uležano vino lahko natančno presodi.

S poskušnjo ugotovimo različne lastnosti vina, primerjamo pa lahko med seboj samo vina, ki so v enakem štadiju razvoja, torej približno enake starosti. Poskušnje vin različnega značaja se vrste po tem-le sporedu: mlada pred starino, malo sladka pred sladkimi, lahka pred težkimi, mila pred trpkimi, maloekstraktna pred ekstraktnimi, nedišeča pred buketnimi, bela pred črno. Posamezne kvalitete vrstimo zopet pravilno v medsebojne skupine in jih kvalificiramo strokovno s številkami, kakor: 0 pokvarjena, 1—10 zdrava vina, 11 najboljša.

Barva mladega vina je navadno zelenkasta, pozneje rumenkasta do zlatorumena v starosti. Črnina je najlepša, ako je rdeča barva med rubinasto in granolasto, vselej pa mora biti prozorna. Ako opazimo vlačljivost, je znak velike množine alkohola, sladkorja ali ekstrakta. Šibko vino teče v čašo žuboreče, kakor voda. Sorto spoznamo po karakterističnem buketu (muškatelec, traminec). Napake, kakor cik, okus po plesni, lesu, sodu, drožah, ali žveplovodiku že lahko spoznamo z vohanjem. Mladost vina se spozna po svežosti ogljikove kisline.

Okus določi seveda edinole jezik. Vino mora na jezik vplivati dalje časa in ne samo na konec jezika, **ampak na temeljni zadnji del**, ki je najbolj občutljiv. Pri izpraznjenju ust se izraža značilen naknadni učinek. V usta se vzame le mal požirek, ki se razlije preko jezika in pritiska obenem s polnim jezikom na nebo. Pri tem delujejo cela usta, ker le tedaj je okus najpopolnejši.

Celotna ocena na podlagi vtisov, katere nudijo pri poskušnji oko, nos in jezik se označi s temi-le izrazi: **vino je suho**, ki ni sveže in ne sladko, ampak nekako plehko, prazno, zračno in starikavo; **vino je sveže in ostro**, ako vsebuje veliko ogljikove kisline; **vino je trdo**, ako vsebuje veliko vinske kisline, vino z malo množino vinske kisline pa je mehko vino; **sočno vino** je polno ali elegantno in napolni usta harmonično. To so najnavadnejši izrazi o oceni vina, ki so udomačeni pri posameznikih.

Na podlagi dobre poskušnje šele spoznamo pravo vrednost in značaj različnih vin, ki pridejo v promet, kajti skoro vsak kraj ali vrh rodi vino svojega značaja, po katerem ga cenimo in kupujemo.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA
SLOVEJSKIH AVTONOMISTOV.
Odgovorni urednik Drago Brozovič.
Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

Pošljite naročnino!

Našim rodbinam

priporočamo našo pravo domačo
KOLINSKO CIKORIJO, izvrsten
pridatek za kavo.

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Šivalni stroji z 10-letno garancijo!

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.

Ustanovljena leta 1867.

Vezenje poučuje brezplačno. Pisalni stroji „Adler“ in

„Urania“.

Kolesa iz prvih tovarn:

Dürkopp,

Styria

Waffe brand.

Cenik zastoj in

franko!

ILIRSKA POSOJILNICA

Ljubljana, Kralja Petra trg 8/L.

sprejema hranilne vloge po 8%.

Večje in stalne vloge do 12%.

Z malim stroškom

Vam napravi

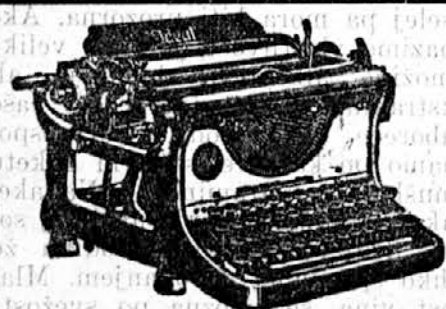

najboljšo hrano!

FR. SLOVNIK

LJUBLJANA, Stari trg 2.

priporoča po najnižjih cenah svojo za-
logo izgotovljenih oblik in manufakture.
Obleke po meri se točno izvršujejo.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.

Telefon šte. 268.

**Najboljši pisalni, razmno-
ževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.**

Trboveljski premog,
drva, koks,

angleški premog,

šlezjske brikete dobavlja

ILIRIJA tu

Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Telefon šte. 220.

Plačilo tudi na obroke.

Trgovina ŽIBERT

se je preselila iz Prešernove ulice na
Kongresni trg zraven nunske
cerkve ter se cenjenim odjemalcem
priporoča še za nadaljno naklonjenost.

DRVA,

trboveljski premog

H. Petrič, Ljubljana

Gosposvetska cesta 16

Telefon 343.

Bele klobuke,

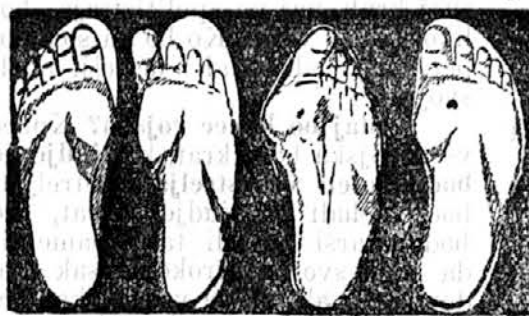
oblike po 160 do 200 Din, dyobarvni

170 D in vse drugolične barve 150 D.

Priporoča se najprej

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg

Franc Szantner

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1

trgovina čevljev in specialna
tvrdka za ortopedična in ana-
tomična obuvala

sprejema

**vsa naročila po meri
in popravila.**

NAJCENEJŠE NOVE IN RABLJENE

PISALNE STROJE

v specialni mehanični delavnici za popravo pisal-
nih, računskih, razmnoževalnih in kopirnih strojev.

LUDOVIK BARAGA, LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA 6. I. nad.

Barvne trakove, karbon-indigo papir ter vse druge potrebščine,
Pisarniška oprema vedno na zalogi.

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče)
in zjamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad,
podružnica, centrala, skladišče.

Tovarne:

Ljubljana - Medvode.

Gospodarska poučna knjiga!

Ravnokar je izšla knjižica

„Osnovni pojmi modernega bančništva in borzništva“.

V knjigi je popisano, kako svet dandanes nalaga svoj denar, kako ga upravlja in kam ga nalaga. Popisano je življenje na borzah, kako delajo in od česa žive banke, pomen papirnega denarja, menic, čekov itd. O vseh teh stvareh mora biti dandanes poučen vsak umen gospodar. — Zato je knjiga velike vrednosti. — **Cena Din 20—** s poštnino vred. — Knjiga je izšla v samozaložbi, naroča se pri vseh knjigarnah in pri

Tiskarni J. Blasnika nasledniki, Breg št. 12.

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavlj: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta šte. 5.

Telefon šte. 367.

Vplačani kapital Din 3,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje

Trgovska banka d. d., Ljubljana

PODRUŽNICE:

**Maribor, Novo mesto,
Rakek, Slovenjgradec,
Slovenska Bistrica**

Dunajska cesta 4. (v astni stavbi)

KAPITAL IN REZERVE DIN 18,300.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:

**Konjice,
Meža-Dravogr.,**